

INGYENES

XXXIII. évfolyam 8. szám
2023. SZEPTEMBER 1.

ICIHÁDOR

BÁTASZÉK VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK LAPJA

Keressen bennünket a Facebookon is! www.facebook.com/bataszekvaros

Augusztus 20-a Bátaszéken

Szentmisével vette kezdetét az államalapító királyunk és az új kenyér ünnepe augusztus 20-án a Nagyboldogasszony Plébániatemplomban.

Dr. Nyúl Viktor plébános kiemelte, hogy a nemzeti szalaggal átkötött kenyér jelképezi közösségünket, városunkat, a magyar hazát és az egyházat is, hiszen a kenyér sok búzaszemből születik meg, maga a nemzet is sok emberből tevődik össze, sok nemzetiségből áll össze. A tisztelendő a magyar katolikus egyház e jelentős ünnepén felhívta a figyelmet arra, hogy István is arra kér minket, hogy legyünk a közösség építő tagjai, mondjunk nemet a széthúzásnak és zárjunk össze.

Dr. Bozsolik Róbert, Bátaszék város polgármestere ünnepi beszédében szintén az összefogás fontosságát emelte ki. „Mi itt Bátaszéken az elmúlt kilenc évben, még ha nem is mindig tudatosan, de Szent István intelmei és Széchenyi István gondolatai mentén tettük, tesszük a dolgunkat. Településünk történelmének 881 éve alatt a fennmaradásunk érdekében elődeink sokat fáradoztak, amiből tanulhatunk. És mi tanulunk is. Mert mi itt Bátaszéken többen vagyunk, akik nem a békétlenséget, hanem az összefogást hirdetjük, mi itt Bátaszéken többen vagyunk, akik nem

azt keressük, ami elválaszthat bennünket, hanem azt, ami összeköt. Mert mi itt Bátaszéken többen vagyunk, akik egy felvetődött problémánál nem azt nézzük, hogy hogyan nem lehet megoldani, hanem azt, hogy melyik megoldás a legjobb a közösségünknek. Mert mi itt Bátaszéken többen vagyunk, akik ezeket az értékeket képviseltük eddig is és ezután is ezt fogjuk, mert ezek az értékek a megmaradás és a fejlődés zálogai. Mert Széchenyi szavait átformálva: Bátaszék fejlődése, a bátaszékiek jelene és jövője nem egyesek politikai ér-

dekén vagy gazdasági hasznán, hanem az egész település virágzásán alapulhat. S ha így teszünk és élünk, akkor településünk is egyre szebbé, élhetőbbé, és szeretném azt hinni, egyre inkább a miénkké válik.”

Az ünnepség végén a város polgármestere és a plébános megszegette a kenyeret, amiből mindenki egy kis darabkát magával vihetett.

A kenyerek beszerzéséhez a segítséget és a támogatást Dr. Kostyálné Dr. Kovács Klárának és Pomsár Imrének köszönik a szervezők.

BMNK

Bátaszék. Róm. kath. templom.

Ünnepeljük együtt templomunk felszentelésének 120. évfordulóját!

szepember 30. (szombat)

október 4. (szerda)

október 7. (szombat)

Négy évszázad legszebb imái

Ünnepi szentmise és hangverseny a felszentelés évfordulóján

17:00 - A bátaszéki Nagyboldogasszony templom, templomlátogatás Sümegi József vezetésével

19:00 - Ünnepi hangverseny a bátaszéki Nagyboldogasszony Plébániatemplom 120. évfordulójára

18:00 - szentmise
19:00 - orgonahangverseny
Kovács Szilárd Ferenc orgonaművész, a Pécsi Székesegyház orgonistája

17:30 - Templomépítés Bátaszéken - ahogy a sajtó látta és látatta - Tresz Péter előadása
18.00 - ünnepi hálaadó szentmise
19.00 - Serbakow Tibor ötvösművész kiállításának megnyitása a templomban

Illés Teréz énekművész,
Lozsányi Tamás orgonaművész

A Bátaszéki – Józseffalvi búcsú

Az idősök elmondása szerint a bukovinai Józseffalván Szent Istvánkor, azaz augusztus 20-án tartották a búcsút, ami nagyon sokat jelentett a falu népének évszázadokon keresztül.

Volt olyan bukovinai falu is az ötből (Istensegits, Fogadjisten, Hadikfalva, Andrásfalva és Józseffalva), amelyben a búcsú három napig tartott. Ezt a jó szokásukat ide, Magyarországra is hozták.

Ezen az ünnepségen mindenki részt vehetett, éppen ezért, anyagi helyzetől függetlenül, mindent megtettek annak sikeréért. Ez is csak azt bizonyítja, hogy milyen fontos volt a település életében ez az alkalom.

A templom védőszentjének (titulusának) ünnepén volt a búcsú. Az emberek istenfélők, vallásosak voltak. Sokkal jobban, mint azt a mai világban tapasztaljuk.

Kicsinosították a házat, az udvart. Mire után a nagy találkozások, a nagy beszélgetések sora, majd a nagy vendéglátás következett. A nők, az asszonyok is kitétek magukért. Hogy bárány vagy birkabarány volt-e? Nem tudni, de töltöttkáposzta (galuska) feltehetőleg volt minden háznál. Még akkor is, ha nem is egészen a mai formájában: lapilevélbe csomagolva, darabolt – nem darált – szalonnával, netán kukoricadarából. Hívtak, vártak vendégeket, még ha a másik faluból való volt is. Bár Józseffalva kicsit távolabb volt a többi településtől, de mindig voltak barátok, rokonok a másik székely-magyar falvakból is. A románokkal viszont soha nem keveredtünk.

Az otthoni vendégeskedés után délutántól, estétől bál is volt, ha másutt nem, valamelyik újonnan épült csűrben, esetleg

egy lányos háznál. A legények, férfiak ilyenkor hívták meg az egykori katonatársait, katonabarátait, és a bálban ment az ismerkedés. Barátságok, életre szóló kapcsolatok szövődtek, és így alakultak az oda-vissza működő rokoni és baráti szálak a rokonságon belüli, unokatestvér házasságok. Józseffalván nem igazán volt belterjesség.

Amikor 1945 májusában Bátaszéken letelepedtek a bukovinai székelyek meg-

indult az erős asszimiláció. Persze a szerelemnek nem lehetett kívülről, felülről parancsolni, de még ma is vannak, akiknek fontos a származás.

Ma hozzávetőleg 500-an lehetnek azok itt a településen, akiknek van valamilyen kötődése a bukovinai székelyekkel. A Bátaszéki Székelyek Baráti Köre, mint egyesület úgy 200 főt tudhat ebből tagjai körében. Nekik szólt augusztus 12-én a szentmise és az azt követő ünnepség. Azért jöttünk össze, hogy továbbvigyük a szép hagyományokat, hogy a búcsút tovább éltsük.

A Nagyboldogasszony Plébániatemplomban tartandó szentmisét követően a Székely Házban található táblaképekről tartott tudományos előadást dr. Szóts Zoltán nyugalmazott múzeumigazgató, majd a Csurgó Zenekar gyermekkoncertje szórakoztatta a megjelenteket. Ezt követően az egyesület zenés-táncos műsorát láthatták az érdeklődők. A búcsú szabad programmal és sok baráti beszélgetéssel zárult.

Köszönjük a mindenható Istennek, hogy még vagyunk, hogy még élünk, és meg tudunk maradni magyarnak, székelynek. A mai világban elég nehéz közösséget alapítani, fenntartani, éltetni, de a gének bennünk vannak. Hagyjuk őket szabadon működni, és engedjük, hogy a Mindenható ismét összetereljen bennünket, együtt ünnepelezzünk és együtt örüljünk egymásnak ebben a bús, bolondos világban.

Nagyboldogasszony és Szent István ünnepéhez kapcsolódva adjunk hálát, és esedezünk az égiekhez, hogy továbbhadassuk azt, amit mi is örököltünk. *Kismődi István*

ÉRTÉKTÁR

Újabb bátaszéki érték vár felterjesztésre

Augusztus 2-án Krix Lőrinc vezetésével egy bátaszéki küldöttség tekintette meg az egykori Dömörkapu temetőjét, amely Bátaszék közigazgatási területén fekszik, de közelebb van Véméndhez. A csoporttal tartott Csibi Gergelyné Knittel Mária Véméndről, aki családjával újította fel az elhanyagolt temetőt. Szorgos kezeiknek köszönhetően szépült meg, és nyerte el a

mai állapotát. A temető folyamatos ápolásáról Véménd Község Önkormányzata gondoskodik. A kis csapatot elkísérte az Unser Bildschirm forgatócsoportja is Gerner Éva műsorvezetővel az élén.

Krix Lőrinc évek óta szíven viseli és kutatja az egykori Bátaszék környéki, mára már elpusztult települések – Dolina, Leperd és Dömörkapu – történetét. Ő ja-

vasolta a Bátaszéki Települési Értéktár Bizottságnak, hogy terjessze fel Dömörkapu temetőjét az értéktárba.

A temetőlátogatásról készült műsort a Duna TV és a Duna World augusztus 15-én már bemutatta. Akik lemaradtak róla, azok az interneten a mediaklikk.hu oldalon bármikor megnézhetik azt.

Rudolf László az értéktár bizottság vezetője

Kiadványunk Bátaszék város honlapján is megtalálható: WWW.BATASZEK.HU

Sikeres pályázat, jutalmak és színes programok

Tavasszal és a nyár folyamán Bátaszék Város Német Nemzetiségi Önkormányzat képviselői lelkesen és aktívan tevékenykedtek, kiemelkedő figyelmet fordítva közösségi események és programok szervezésére, valamint a Német Ház felújítási munkálatainak folytatására. Nagy örömmünkre szolgál, hogy Önkormányzatunk sikeresen pályázott a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. nemzetiségi célú, energiahatékonyságot elősegítő beruházási, felújítási és karbantartási tevékenységek 2023. évi költségvetési támogatására (pályázati azonosító: NBER-KP-112023/1-000127). Az elnyert 3.000.000 Ft-ból klímaberendezéssel és napkollektorokkal szereljük fel a Német Házunkat, mely fenntartása ezáltal költséghatékonyabbá válhat. A pályázat megvalósítása jelenleg folyamatban van. Köszönjük Magyarország Kormányának a támogatást!

Idén lehetőségünk nyílt anyagilag nagyobb összeggel támogatni a városunkban német nyelvet tanuló diákokat. Nagycsütörtökön közösen barkácsoltunk általános iskolás gyerekekkel a Német Házban és a tavalyi évhez hasonlóan is a nagybőjti időszaknak megfelelően „Krumbiere-

flute”-val kedveskedtünk nekik. Ezúton is köszönjük az aktív közreműködést a program megvalósításában Szélig Ágnesnek.

Nagyon büszkék vagyunk arra, hogy a 2022/23-as tanévben sok németet tanuló diák ért el kimagasló eredményt: Az iskolai ballagások alkalmával Appl Zsóka (II. Géza Gimnázium), valamint Baricsa Szabolcs, és Pongrácz Bálint (Kanizsai Dorottya Általános Iskola és AMI) részvételével 5 000 Ft értékű jutalomban a német nyelv területén nyújtott kitaró munkájáért. Az Önkormányzat anyagilag támogatást nyújtott a gimnázium számára, hogy a német nyelvből a tanév végén dicséretet kapott tanulókat az intézmény könyvjutalomban részesíthesse. Továbbá az általános iskola és a gimnázium 8. és 9. évfolyamának legjobb tizenhat németes diákja számára az Önkormányzat egy egy napos budapesti jutalomkirándulást szervezett. A június 13-i kirándulás során tanulóinkat a Goethe Intézetben Dr. Trippó Sándor, módszertani szakreferens fogadta egy játékos, német nyelvű foglalkozással, majd a gyerekek megismerkedhettek az intézet egyedülálló szakkönyvtárával is, ahol megtalálhatók a legmodernebb digitális nyelvtanulást segítő tananyagok. Délután az Osztrák Kulturális Fórumban a tanulók személyesen találkozhattak Christian Autengruber, igazgatóval, aki

bemutatta az intézet aktuális kiállítását, valamint egy játékos német nyelvű vetélkedővel és kis ajándékkal fogadta őket. Bízunk benne, hogy a kirándulás megerősítette a tanulókat, hogy a német nyelv elsajátítása számos lehetőséget fog megnyitni számukra felnőtt életük során.

Nyár elején az elénk táruló akadályok ellenére is megszerveztük a Művelődési Házzal közösen a Pünkösdi Rétesfesztivált. Köszönetünket szeretnénk kifejezni Viktor atyának a kétnyelvű ünnepi szentmise celebrálásáért és Bátaszék Város Önkormányzatának az anyagi támogatásért, továbbá mindenkinek, aki munkájával hozzájárult a nagy múltú visszatekintő rendezvény sikeréhez.

Június 30-án a Szegedi Német Önkormányzat képviselői látogattak meg minket, akik szintén szeretnének egy német nemzetiség tanösvényt létesíteni városukban. A találkozó során bemutattuk a tanösvényünket, és szakmai segítséget nyújtottunk a tanösvénypályázattal kapcsolatban. A küldöttségre nagy hatást gyakorolt az itt élő németiség története és kultúrája.

Bátaszék Város Német Nemzetiségi Önkormányzat

EINLADUNG/ MEGHÍVÓ

Die Deutsche Nationalitätenselbstverwaltung von Badeseck lädt alle Interessenten am 21. September 2023 um 17.30 Uhr zur öffentlichen Anhörung ins Badesecker Deutsche Haus (Kossuth Str. 3.) herzlich ein.

Bátaszék Város Német Nemzetiségi Önkormányzat 2023. szeptember 21-én 17.30 órai kezdettel közmeghallgatást tart a bátaszéki Német Házban (Kossuth u. 3.). Minden érdeklődőt szeretettel várunk.

Műemlékvédelmi tábor Bátaszéken

Idén nyáron első alkalommal Bátaszékre látogatott a műemlékvédelmi felmérőtábor augusztus 21-27 között. Az egyhetes program alatt Bátaszék értékes, városképi jelentőségű épületeinek vizsgálatával, dokumentálásával foglalkoztak a Budapesti Műszaki Egyetemről érkező építészmérnök hallgatók.

Többek között a Máriahilf kápolna és a templomkert kerítése is a felmérési feladatok része volt. Emellett a diákok elméleti oktatásban is részesültek. A könyvtárban műemlékvédelemhez, építéstörténethez kapcsolódó régész, történész, faanyag-szakértő, falkutató, építész szakemberek előadásain ismerkedhettek meg a szakma rejtelmeivel. A tábor főszervezője a bá-

taszéki kötődésű Farkas Tamás Barnabás építész, műemlékvédelmi szakmérnök, valamint a BME Építészklub Szakkollégium csapata volt.

A társaság ellátását a Bátaszéki Római Katolikus Plébánia és Bátaszék Város Önkormányzata, valamint magánszemélyek Aradi Jánosné, Görcs Péter, Dr. Izsák Gyula, Kismódi Ferencné, Kleics András, Mauthner Vince, Nagy Ferenc, Neidhardt Ferenc, ifj. Stelcz Ferenc, Szabó István, Werner Mihály, Werner Mihály (borász), Werner Miklós és Wetzl Judit támogatta.

A szervezők köszönik a felajánlásokat, hiszen az utókor számára jelentős haszna lesz a fiatalok munkájának. B.D.

Keressen bennünket a Facebookon is! [WWW.FACEBOOK.COM/BATASZEKVAROS](https://www.facebook.com/bataszekvaros)

Megcsonkított szobrok a városban

Kard nélküli király lett II. Gézánk. Hogy gyerekcsíny áldozata lett-e a templom előtt található II. Géza szobor? Nem tudni. Az biztos, hogy ismeretlen tettes kitorpte a király kezéből a kardot, amit később a templomkertben megtaláltak. A feljelentés a rendőrségen az eset után azonnal megtörtént.

Néhány héttel később újabb vandalizmus nyomaira bukkantak a Nagyboldogasszony Plébániatemplom kertjében. Ezúttal a Jó Pásztor maradt bot és kézfej nélkül. Valaki ugyanis kitorpte a pásztor kezéből a botot, aminek következtében annak kézfeje is letörött. Szerencsére a bot még aznap megkerült, ugyanis egy ismeretlen férfi karján egy gyermekkel visszavitte a templomba. Az azonban rejtély, hogy került hozzá.

A szobrokat azóta helyrehozták. Géza királyunk több, mint 400 ezer forintért birtokolja újra a kardot. Ez az összeg a város 2023. évi költségvetésének általános tartalékát terhelte. A helyreállítási munkálatokat Imre Péter szobrász végezte.

A Jó Pásztor restaurálását Görcs Péter vállalta fel rendkívüli gyorsasággal és elszántsággal, hiszen azt szerette volna, hogy augusztus 20-ra régi fényében fogadja az államalapító királyunk és az új kenyér ünnepére látogatókat. Hála önzetlen munkájának, ezúttal nem kellett száz ezreket fizetni.

Ez az alkotás rendkívül értékes, hiszen carrarai márványból készült, melyet korábban egy tisztítás során leejtettek, így

megrepedt. A szakértő szerint itt az idő, hogy újjáélesszék a Jó Pásztor szépségét és megmentő kezét nyújtsanak neki, valamint további műemlékeknek is, melyek az idő vasfogától szenvednek.

Véleménye szerint az a 400 ezer forint, amit a II. Géza szobor kardjának visszahelyezésére fordított a város, több műemlék rendbetételére elég lett volna, és szükséges is lenne.

Görcs Péter munkájának, önzetlen segítőkészségének több nyoma is van a városban. Legutóbb a Flórián szobrot újította fel. Óriási köszönet érte!

A legutóbbi képviselő-testületi ülésen, – mivel akkor még csak a II. Géza volt csonka – az az ötlet merült fel, hogy érdemes lenne megvizsgálni az alkotás riasztóberendezéssel való felszerelésének lehetőségét, valamint gondoskodni kell a megfelelő megvilágításáról. Ha így haladunk, érdemes lesz elgondolkozni további riasztók felhelyezésén is, hiszen szerencsére sok értékünk van, és úgy látszik, több, bár az is lehet, hogy csak egy kény-

szeres elkövetőnk, akik/aki még találhat újabb célpontot/célpontokat magának.

A városvezetők abban bíznak, hogy az újonnan telepített térfigyelő-rendszernek köszönhetően a szobrok is nagyobb biztonságban lesznek. Így legyen! BD

A VI. BÁTASZÉKI BORNAPOK PROGRAMJA

szep^{te}mb^{er} 8°
pén^{te}k

16:30 CHILL & WINE
18:00 UTÁNAM SRÁCOK
21:00 HOBO
23:00 BAD TIMES

kísérőprogramok:
péntek
17:30 Collegium Theresianum - táblaavató az általános iskola előtti parkban
vasárnap
14:00 - 18:00 Bertók Dezső amatőr festőművész emlékkiállítása tekinthető meg a művelődési házban

szep^{te}mb^{er} 9°
szom^bat

13:00 SZÜRETI FELVONULÁS INDUL A MŰVELŐDÉSI HÁZ ELŐL
14:30 KORONÁZÁSI CEREMÓNIA A ROMKERTBEN
15:30 HEIMAT NÉMET NEMZETISÉGI TÁNCCSOPORT
15:55 DITRÓI HAGYOMÁNYVÖRZŐ EGYESÜLET SZIVÁRVÁNY HAVASÁN NÉPDALCSOPORTJA
16:20 BÁTASZÉKI FELVIDÉK NÉPTÁNC EGYESÜLET
17:00 CSURGÓ ZENEKAR
19:00 RADICS GIGI
22:00 ANNA AND THE BARBICS
24:00 BAKLIT PARTY

szep^{te}mb^{er} 10°
vasárⁿap

15:30 BEST STREET TEAM
16:00 GROOVEHOUSE
17:30 HEVESI TAMÁS
19:00 HUMEN BRASS BAND
20:00 OCHO MACHO

KIRAKODÓK
VIDÁMPARK

KÉZMŰVESEK

BÁTASZÉKÉRT
Művelődési Ház

A Fesztivál programjait díjlatlanul, A programváltozás jogát fenntartjuk!

Kiadványunk Bátaszék város honlapján is megtalálható: WWW.BATASZEK.HU

KÖNYVBARÁT KLUB

Györkönyben, a híres pincefaluban jártunk. 400 pince, különleges külső-belső kialakítással, borkóstolóval, idegenvezetéssel. Utána egy helyi sváb specialitást fogyasztottunk jó hangulatban. Érdeemes ellátogatni, köszönet a BB (Braun) pincészetnek a kellemes napért.

Szálkán jártunk, Kajtár Vera vezetésével. Ismertette a tó történetét, sétáltunk, a dombtetőn, a Mausz-kápolna történetét mesélte el. A felújított strandnál nagyon finom lángost ebédeltünk. Utána Vera palatincai otthonába látogattunk, megtekintettük fafaragásait, festményeit, utazásairól hozott érdekességeket, csodálatos kiállítási anyagát. Friss kávéval, kávéval várt, teljesen önzetlenül. Mindenkinek ajánljuk, sok „csodát” láthatnak Veránál!

KÖNYVAJÁNLÓ

Végh Attila Mihály: Kántor öröksége

Inas, Iluska, Lator, Belami, Rómeó és még sokan. Miért e hiányos felsorolás? És mi benne a közös? A történet 70 évvel ezelőtt kezdődik. 1953-ban megszületik Kántor, a később legendává vált német juhászkutya. Gazdája, Tóth Tibor honosítja meg Magyarországon a szagazonosítást. Kántor az élő bizonyítéka, hogy a módszer sikeres. És a történet folytatódik. Inassal, Iluskával, Latorral, Belamival és a többiekkel. Például Ravasszal és a csúnya bácsival. A vörösesbarna színe miatt Ravasznak nevezett kutya és a rablási osztály nyomozói csendes hétvége helyett a szolgálat utolsó két órájában kapnak riasztást. Úgy tűnik, Ravasz tehetsége ide vagy oda, a tethelyen nincs a kutya számára értékelhető nyom. Aztán csak történik valami. Egy iskolás kislány, aki csak a kutyás rendőrrel hajlandó beszélni, érdekes dolgot mutat: rajzát a csúnya bácsiról. Aki ki más is lehetne, mint az elkövető? És olvashatunk még Kakukkról is. Kakukk pedig azért Kakukk, mert szerelemházasságból született. És hát fattyú. De mit lehet tenni, ha egyszer az apja, Rakéta, élete csúcán végre szerelmes lett. Hát csoda, hogy Kakukk fattyú lett? (Egy németjuhász és egy szálkásszörű tacskóhölgy, Ribizli utóda.) Lassan teljes lesz a névsor.

Ajánló: Sági Lajosné

VÁROSI KÖNYVTÁR

Éljünk a lehetőségekkel és a szolgáltatásokkal

Kedves Olvasó!

Kísérje figyelemmel a havonta megjelenő könyvajánlót! Ha lehet, kölcsönözze könyvtárunkból az ajánlott könyvet! Válaszolja meg a könyvvel kapcsolatos kérdést! Válaszát juttassa el hozzánk! Az év végéig legtöbb könyvet elolvasó, és a helyes választ adók között nyereményt sorolunk. E havi kérdésünk: Kinek a kutyája Tyutyu? Járjon utána, olvassa el, kapcsolódjon ki! Kellemes időtöltést kívánunk!

Tudta?

A kölcsönzésen és helyben olvasáson kívül igénybe vehető könyvtári szolgáltatásaink: szkennelés, nyomtatás, fénymásolás.

Figyelem!

Hagyatékból származó könyveket a könyvtár további felhasználásra elfogad. A Varrókör fonál, kongré, cérna és egyéb, a kézimunkázáshoz szükséges kelléke-

ket, ruhaanyagokat elfogad. Keressenek bennünket! A Varrókörrel való személyes találkozásra minden kedden 16 órától van lehetőség. Várjuk az érdeklődőket!

Faültetés

Várjuk a családok jelentkezését az idei faültetésre. Időpont: 2023. november 18. napja. Egyben kérjük, hogy akiknek korábban ültettünk, lehetőséghez mérten

látogassák a facsemetéket! Amennyiben szükséges a fa vagy névtábla pótlása, azt időben jelezzék. A faültetésre jelentkezési határidő: 2023. október 31.

Mini Galéria

Keressük azokat, akik különleges gyűjteménnyel, érdekes hobbival foglalkoznak, és azt szívesen bemutatnák a könyvtár Mini Galéria sorozatában. A kiállítások egy hónapig látogathatóak, az eseményről vendégkönyvet vezetünk, melyet majd fénymásolatban köszönetképp átadunk a kiállítóknak.

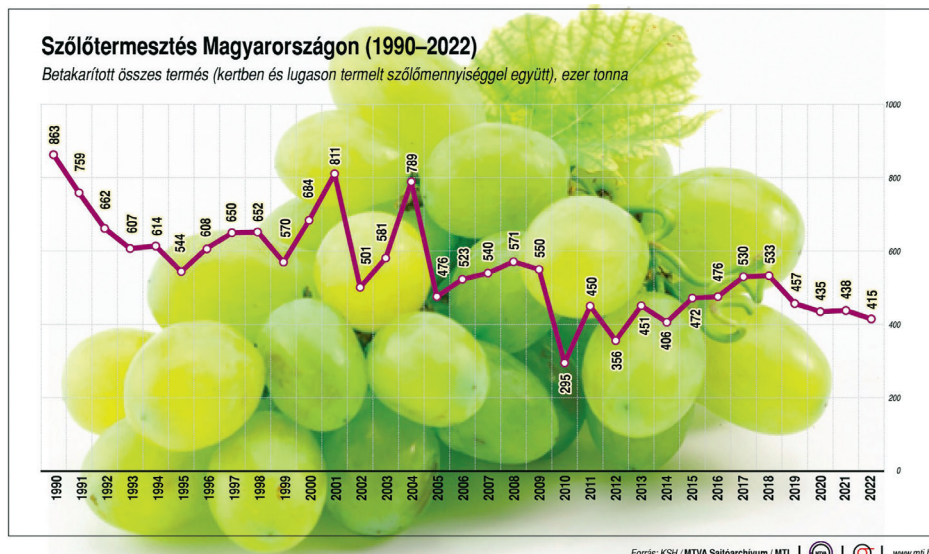
Öt könyv!

A könyvtár facebook oldalán zajló napi játékunk mindenkori nyertesét kérjük, hogy nyereményüket szíveskedjenek két héten belül elvinni. Az el nem vitt nyeremények két hét után visszakerülnek a játékba. Megértésüket köszönjük!

Keressen bennünket a Facebookon is! [WWW.FACEBOOK.COM/BATASZEKVAROS](https://www.facebook.com/bataszekvaros)

Rés a présen: nem látszik, milyen lesz az idei borszőlőtermés

A tavalyi aszály után idén a magas páratartalom okoz fejfájást a borászoknak. A szőlőben a lisztharmat és peronoszpóra fertőzésveszélye szinte folyamatosan magas volt, védekezésre készítette a szőlőtermesztőket. A megkérdezett szakemberek idén átlagos termésre és minőségre számítanak.

A 2022-es év próbára tett embert és szőlőt egyaránt, az aszály jelentősen csökkentette az össztermenységet. Idén ennek ellenkezőjét tapasztalják a borászok: sok eső hullott, növényvédelmi problémákkal küzdenek országszerte. Az elmúlt hetekben a páratartalom folyamatosan 75 százalék fölött maradt, sőt, a csapadékos időszakban a 80-90 százalékot is elérte. Így újra hosszabb időszakban borította nedvesség a növények felszínét, mindez újabb fertőzéseket okozott. A bátaszéki szőlőtermesztők egyelőre izgulnak a termésért, a minőségről még korai lenne beszélni.

– A szőlő fejlődése a hideg, csapadékos tavaszban lassan indult el, a virágzás idején folyamatos csapadék-utánpótlás és megmaradó magas páratartalom veszélyeztette a terméshozamot. A minőséget ez idő tájt még nem lehet megítélni – mondta Schroth Zoltán. Az emberléptékű birtokon gazdálkodó östermelő hozzátette, a lisztharmat és peronoszpóra tünetei

állandóan jelen vannak az ültetvényeken. A folyamatos zöldmunka és rendszeres permetezés elvégzésével végül sikerült megvédeni a szőlőt. Náluk a tőkeelhalás nagyobb gondot okoz, mint a gombás növénybetegségek. Kiemelte, a Szekszárdi borvidék Bátaszéki Hegyközségének ültetvényeit a jégeső elkerülte, a heves zivatarok nem okoztak akkora bajt, eróziós károk sem keletkeztek. Az erős szél tört le hajtásokat, de ez minden esztendőben jellemző.

Schroth Zoltán úgy fogalmazott, a tavalyi jégeső utáni veszteségekhez képest idén átlagos termésre és minőségre számít,

de a folyamatosan jelenlévő páratartalom okozhat meglepetéseket a szőlő érésében.

– A viszonylag hűvös tavasz és a csapadékos nyár megnehezítette a gazdálkodók dolgát. Nem volt ez másképp a szőlőágazatban dolgozó szakemberekkel sem, mivel az időjárási viszontagságok nehezítették a szőlő művelését – jegyezte meg Bozsolik Dávid. A fiatal, feltörekvő bortermező beszámolt arról is, az idei évben tapasztalt időjárás rendkívül kedvezett a gombaferőtőzéseknek, így a védekező permetezések száma az utóbbi években tapasztaltakhoz képest jelentősen megemelkedett, ami többletköltséget rótt a gazdálkodókra.

A BO-HO Családi Borászat alapítója megjegyezte, szerencsére a jégesők elkerülték ültetvényüket, azonban a szélviharoknak köszönhetően több esetben találtak letört hajtásokkal, földre hullott terméssel, ami termés kieséshez vezetett. Összességében azt tapasztalták, hogy a heves zivatarok nem okoztak nagy kárt az ültetvényekben.

– Fajtától függően rendkívül változó termésmennyiségre lehet számítani. A fertőzésnek jobban ellenálló fajták esetében jó termésmennyiség várható, ám a betegségre fogékony fajtáknál termésvesztéssel okozhat – jelentette ki Bozsolik Dávid.

A bátaszéki bortermezők csak remélni tudják, hogy az idei évben több szőlőt szüretelnek, mint tavaly és fel tudják tölteni a készleteiket. BL

Belépődíj: Tetszés szerint (a helyszínen)
Az előadás megtekintéséhez előzetes regisztráció szükséges!
 Részvételi szándékát kérjük, jelezze október 10-ig a következő telefonszámon: 74/493 690!

2023. október 13-án és 15-én 19 órai kezdettel
 a Bátaszéki Színházszök előadásában megtekinthető

Petőfi Sándor:
A helység kalapácsa
 című komikus eposz
 Helyszín: Petőfi Sándor Művelődési Ház – Bátaszék

Szereplők:
 Mesélő: Illésné Ági
 Fejenagy, a helységi kovács: Kővágó Matyi
 Szemérmes Erzső: Kalmár Évi
 Lágyszívű kántor: Fábrián Zsolti
 Harangláb, fondorlelkületű egyházi: Csáki Norbi
 Bagarja csizmadiamester: Tihanyi Dani
 Vitéz Csepő Palkó lovászlégény: Pest Zoli
 Amazontermesztő Márta asszony: Kissné Jutka
 Kevészavú bíró: Mikó Pista
 Kisbíró: Schmidt Anti
 Kocsmal kisegítő: Rigler Virág
 Gazsi, a sánta hegedős: Sikiósti Krisztján

Nem kevésbé fontos szereplők:
 Bence Marcsi, Bozsó Rita, Dömény Bogi, Jakab Rita (díszletfestés is), Kiss Judit Virág, Pécsi Laura, Schmidtné Erzsé, Villányi Luca, Szabó Bence, Zörényi Dávid

Közreműködők: Kővágóné Gyöngyi, Molnár Józsi, Rigler Gyula, Tanner Vili
Mindezeket összerendezte: Riglerné Stang Erika

SZÍNHÁZ
BÁTASZÉKEN

Véget ért a nyár

Az idei év nyara sem telt el tétlenül a Gondozási Központ Család- és Gyermejkölési Szolgálatának életében, hiszen számos új és régi program várta a gyerekeket.

Programjaink június 30-tól augusztus 18-ig, minden pénteken, délelőtt (alkalmanként hétfőn vagy csütörtökön) kerültek megtartásra.

Jártunk a bonyhádi strandon két alkalommal, a RiZoo Állatsimogatóban a Decsi Szőlőhegyen, a vízimalomban Mohácson, vízi tutajozáson Dunafürdőn és a Mézeskalács Múzeumban Szekszárdon. Ezen kívül voltak helyi programjaink is, így a CsigaBiga Alapítvány terápiás kutyájával töltöttünk egy délelőttöt a helyi játszótéren, ahol nem csak focizni, hanem szabadon játszani, hintázni is volt lehetősége a gyermekeknek. Az intézmény udvarán a kézműves foglalkozáson a fiatalok elsajátíthattak különböző festési technikákat, megismerhették a keresztszemes hímzés alapjait, papírkutyát és sok minden mást készíthettek.

Barkuti Baláznak és családjának köszönhetően egy igazán maradandó élményben volt része a gyerekeknek, „vízi tutajozás” a Vén- Dunán. Megnézhették a hódok szálláshelyét, sok vadkacsát is láttak. Egy homokzato-

nyon kikötve megmoshatták a lábukat a kagylókkal teli vízben.

Elmondhatjuk, hogy a programok színes repertoárját kínáltuk fel a gyerekeknek, akik szép számmal részt is vettek azokon. Célunk minden évben az, hogy minőségi szórakoztatást nyújtsuk az érdeklődők számára. Nagy hangsúlyt fektettünk a közösségfejlesztésre, hogy a gyermekek az egymásközi kapcsolataikat erősítsék, és megtapasztalják egy új közösséghez való igazodást. Évek óta tartja magát az a tendencia, miszerint a leginkább rászoruló gyermekek szülei nem szívesen engedik el csemetéiket a teljesen ingyen kínált programokra. Azon dolgozunk, hogy a szülők részéről megváltoztassuk ezt a hozzáállást.

A vidéki rendezvényekre az önkormányzat kisbuszával sikerült kényelmesen és biztonságosan eljuttunk, amelyet ezúttal is nagyon köszönünk! Köszönjük Storcz Józsefnek, hogy mindig készségesen és vidáman szállított minket a megadott helyszínre!

Elmondhatjuk, hogy eredményes és kalandokkal teli nyarat zártunk. Ezúton köszönjük mindenkinek, aki adományával hozzájárult ahhoz, hogy az idei évben is ilyen színvonalas, szórakoztató programokat tudtunk szervezni!

Mergl-Pécsi Edit szakmai vezető

SZÉPKOR

Szeptember 21. az Alzheimer világnapja

Az Alzheimer világnapot 1994-ben indította útjára a Nemzetközi Alzheimer Társaság az Egészségügyi Világszervezet (WHO) támogatásával. Magyarország 2011-ben csatlakozott ehhez a rendezvényhez, így hazánkban is egyre több esemény kerül megrendezésre a világnap alkalmából, amivel felhívják a figyelmet az Alzheimer-kór és a demencia terjedésének veszélyére, a korai felismerés és diagnózis fontosságára.

A betegségre nincs gyógymód, viszont életmódbeli változtatásokkal sokat tehe-

tünk a memóriavesztés késleltetésében. Egyre több a bizonyíték arra vonatkozóan, hogy az alvás elengedhetetlen az agy egészsége szempontjából. Az egészséges táplálkozás szintén kiemelt helyen szerepel. A legjobb ételek az agy és a memória erősítésére a kurkuma, a brokkoli, a tojás, az étcsokoládé, a lazac, a kávé, a zöld tea, a citrusfélék és a bogyós gyümölcsök.

A fizikai aktivitás szintén támogatja az általános agyműködést és csökkenti a magas vérnyomást. A tanulás az élet minden szakaszában kiemelten fontos. Leginkább az olyan feladatok serkentik

az agyat, amelyek megoldása nem ismert szabályokon alapul. A mentális egészség szintén nagyban befolyásolja az agy egészségét. A depresszió időskorban is jellemző, gyakran nem diagnosztizálják, mert az idősödéssel szükségképpen együtt járnak tekintik pedig kezelhető a betegség.

A betegség szimbóluma a nefelejcs, az emlékezés virága, mely a szeretetet, a tiszteletet és a hűséget jelképezi. Úgy tartják, hogy akinek ilyen virágot adsz az egy ígéretet jelent, hogy mindig emlékezni fogsz rá.

Kis Szilvia szakmai vezető

Keressen bennünket a Facebookon is! [WWW.FACEBOOK.COM/BATASZEKVAROS](https://www.facebook.com/bataszekvaros)

„Boldogfalva Bátaszék”

BÁTASZÉKI KÖMŰVESEK A NAGYVILÁGBAN – II. RÉSZ

Előző írásom azzal ért véget, hogy 1925 tavaszán 372 bátaszéki építómunkás útnak indult Ankarába. Az 1920-as években, Törökországban dolgozó magyar vendégmunkások pontos száma nem ismert, a magyar illetve török hivatalos adatok 1200 – 1800 főről szólnak, a kutatók által közölt számok 619 és 15000 között mozognak. Bármelyik szám is igaz, elmondhatjuk, hogy a bátaszéki iparosok, akik létszáma a későbbi években 5-600 főre duzzadt, a törökországi, ankarai magyar kolónia jelentős részét alkották. (Sokan a családjukat is magukkal vitték, így az ankarai bátaszékiek tényleges létszáma jóval magasabb lehetett.)

Az Est című napilap 1930 novemberében egy meglehetősen hosszú írást közölt „A bátaszéki boldog kőművesek legendájáról”: a szerző szerint „nyomorgó ember egyáltalában nincs Boldogfalva Bátaszéken”. Az írásból megtudjuk, hogy a Törökországban dolgozó bátaszékiek 1925 és 1930 között 2 millió pengőt, mai értéken 2,5 milliárd forintot utaltak haza!

„- Csak egy bajunk van, az hogy nagy a szívünk. Amikor elérkezik a november, jobban kezd dobogni a szívünk és nagyon vágyódunk haza az asszonyhoz, a gyerekekhez.” – idézi a lap Scharer Józsefét, aki „büszkén mondja, hogy az új török fővárost bátaszéki kőművesek építették fel”.

A kezdeti „paradicsomi” állapotok azonban néhány év elteltével megváltoztak: Ankarában a szükséges épületek nagy része elkészült, kialakult a helyi iparosréteg és 7 év alatt a bérek is megfeleltek. A török parlament 1932 júniusában elfogadott egy törvényt, ami 1935 májusától megtiltotta külföldi munkavállalók alkalmazását. A bátaszékiek közül leginkább csak azok maradhattak, akik nevet és vallást váltva felvették a török állampolgárságot.

Ezek után a Friss Újság egy 1935-ben megjelent írásában még megemlíti, hogy „Ankara újjáépítésén több mint 600 bátaszéki ács és kőműves dolgozott. Perzsa vasútállomásainak jórészt bátaszéki kőművesek építették és most Palesztinába vittek ki számos kőművest”, az írás alcíme azonban mégis az lett, hogy „a híres, keresett meste-

remberek, akik Ankarát is felépítették, most dologtalanul nyomorognak”. A Nemzeti Újság 1938-ban pedig már egyenesen azzal zárta Bátaszékről szóló írását, hogy „Bátaszéken megállt az élet. Hiába jósoltak a községnek nagy jövőt a vasúti csomópont megépítésekor, nincs pénz, pang minden, mert az iparosságnak nincs keresete”.

A bátaszéki kőművesek egy része ekkor már Perzsiában dolgozott, hiszen ahogyan az a Nyírvidék című újság egy 1941. októberi számában olvasható volt: „a bátaszéki kőműves, tudniillik, elmegy a világ végére is dolgozni. A kőműves humor szerint a bátaszéki kőműves Kolumbust is megelőzte Amerikában”. A brit felségterületnek számító Perzsiában élő magyar

zó volt az 1891-ben Bátaszéken született Kóbor Ferenc. Ő nem csupán felépítette az épületeket, de Budapesten megszerzett építőmesteri képesítésének köszönhetően tervezte is azokat. Egyik első jelentős épülete az 1922-ben Bácsbokodon, Rosenberg Mátyás számára épített villa volt. Talán nem véletlen, hogy a terézianumi birtokot 1913 és 1929 között bérlő Rosenberg épp Bátaszékről hívott szakembert új otthona megépítéséhez! Ezután Kóbor Ferenc is Bácsbokodon telepedett le, a vasútállomás közelében építette fel saját házát; itt kapott helyt tervezőirodája is, ahol két rajzoló is alkalmazott. Kezdetben kisebb feladatokat, javítási-renoválási munkákat is elvállalt, egyszerre több épületen (új-

Bácsalmás, a Csauscher-ház (forrás: bacs-kepeslap.fw.hu)

állampolgárokat, köztük bátaszékieket Magyarország hadbalépése (1941) után Indiába, Ausztráliába internálták, ahonnan a háború végeztével még időben visszatérhettek Bátaszékre, hogy valamelyik utolsó, a kitelepítendő svábokat szállító vonatot elérjék...

Volt azonban néhány bátaszéki iparos, aki ha nem is Bátaszéken, de a közelben találta meg számítását. Ilyen „építőmester”, mai kifejezéssel építőipari vállalko-

magyarul „projekten”) dolgozott; fizikai munkásait, de a pallérokat (művezetőket) is általában Bátaszékről verbuválta.

Mivel a bokodiak ismerték és becsülték munkáját, vele építették meg az új bácsbokodi iskolát is, amelyet 1924-ben adták át. Kóbor Ferenc épületeinek híre ment a környéken, a felső-bácskai települések jelentősebb házait sorra ő tervezhette és építhette meg. Néhány példa ezekre, a teljeség igénye nélkül: Katymáron, Mélykúton

és Jánoshalmán módos gazdák lakóházai, Garán a Gatti-fivérek villái, Bácsalmáson Csauscher Ádám gépnagykereskedő üzlettel egybeépített lakóháza, iskolaépületek Bácsalmáson, Kelebián és Csávolyon. Ő tervezte és építette Baján a „Risztics-házat”, amelyet a Baját ismerők manapság csak „nagysemegeként” emlegetnek. A Délvidék visszatérése (1941) után Kóbor Ferenc újíthatta fel a zombori városháza és az ottani gimnázium épületét.

Kóbor Ferenc, de a többi, Bácskában dolgozó bátságéki kőműves is hatással volt a környező falvak kinézetére, új háztípusokat, új formákat meghonosítva ott. Szintén hatással voltak a környék építészetére az 1920-as évek nagy tihanyi építkezéseinek dolgozó bátságéki iparosok: ekkor épült meg a tihanyi kikötő közelében az egykori Sport Szálló és Habsburg József főherceg vízparti kastélya, de a méltán híres, magas szintű tudományos kutatómunkát végző Balatoni Limnológiai Kutatóintézet (eredetileg Biológiai Kutatóintézet) jellegzetes épületegyüttese is ekkor készült el.

A 2011-es Tihanyi Kalendáriumában olvasható írás szerint a bátságéki kőművesek „forradalmi változást hoztak a tihanyi kőépítésbe. Ugyanis az eddig

Baja, a Risztics-ház az 1930-as években, a későbbi „nagysemege”
(forrás: Magyar Nemzeti Digitális Archívum)

faragatlan kőveket egymásra illesztő falazás helyett meghonosították a faragott kővekből rakott házfalakat és kerítéseket. Ez a technika hamarosan elterjedt nem csak Tihanyban, de a kőben gazdag Balaton-felvidéken is”. Ehelyütt érdemes külön megemlíteni a Liebhauser-testvérek, Lőrinc és Ádám, valamint unokatest-

vérük, Flotz Antal nevét, akik számára Tihany nem csupán a munkavégzés helye volt: ők oda is nősültek. A tihanyiak pedig azóta ismerik és készítik a füstölt hurkát, a húsos káposztát, a kelt tésztából készült süteményeket – a bátságéki sváb konyha megannyi finomságát...

Regenspurger

REFORMÁTUS EGYHÁZ

Kaland- tábor július 22-30.

Idén Kalóziába érkeztünk. Kalózaink a várakozás napjaiban a szigetüket rendezték, főztek, ettek, tettek-vettek, gyakorlatoztak, bejárták a brit királyi felségvizet. Az újoncok toborzása után elhajóztak egy tengeröbölbe, majd felfedezték a sziget fáit, sportjait. Harcoltak a brítékkel, és végül meglett a kincs is. Eközben az Úr Jézus Krisztus tanítása az ő szívüket is formálta abban a 5+4 napban.

KALANDTÁBOR 2023

Keressen bennünket a Facebookon is! [WWW.FACEBOOK.COM/BATASZEKVAROS](https://www.facebook.com/bataszekvaros)

Hálaadás, elmélyülés, elhivatottság

Szent Vér kegyhely

Jézus Szent Vérének ünnepét kétnapos búcsúval ünnepelték július 8-án és 9-én a bátai kegyhely Szent Vér-bazilikájában. A szentmisét a búcsú második napján dr. Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek celebrálta, koncelebrált dr. Nyúl Viktor, a kegyhely plébánosa. A liturgián a Szent Sír Lovagrend képviselői is részt vettek, de érkeztek hívek a Pécsi Egyházmegyén innen és túlról is: Bajáról, Sükösdről, Bátaszékről, Pécsről, Várdombról, Szekszárdról, Kecskemétről, Kecelről, Duna-szekcsőről és Nagynyárádról is, többen az eseményhez illő népviseletet öltöttek magukra a jeles alkalomra.

Jézus Szent Vérének ünnepét korábban csak Magyarországon ülték, mégpedig augusztus 8-án. 1849-ben IX. Piusz pápa az egész Egyház számára előírta az ünnep tartását július 1-jére.

A Szent Vér egyetlen magyarországi kegyhelye Bátán található. A kegytemplom a falu fölötti dombon, az egykori bencés apátság helyén áll, amelyet még Szent László király alapított 1093-ban. A hagyomány úgy tartja, hogy 1350 körül a monostortemplomban szentmisét bemutató pap kezében az átváltoztatott Szentostya vérezni kezdett, és ez a jelenség két évszázadon keresztül folyamatosan látható volt. Ennek az eucharisztikus csodának köszönhető, hogy a 15. század elejére Bata országos hírvézarándok- és kegyhelyé vált, ahova még a királyaink is elzarándokoltak. 1434-ben IV. Jenő pápa adományozott búcsúkiváltságot a kegyhelynek.

A történelmi idők kegyhelyhez fűződő emlékeinek a méltatásával kezdte homíliáját dr. Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek. A Szent Vér ünnepe kapcsán a vér jelentéséről, erkölcsi vonatkozásairól, a vérről, mint az élet hordozójáról beszélt az érsek úr. A szentmisét hagyományosan körmenet zárta. (Forrás: Pécsi Egyházmegye, Sümegi József)

Augusztus elején további események színhelye volt a bátai Szent Vér kegyhely. Először a ministránsok egyházmegyei lelkigyakorlata zajlott, középpontban a hivatással. A változatos, hangulatos programok: csapatépítő játékok, gondolatébresztő előadás a hivatásokról, beszélgetés,

csend, zsolozsma, gyetyafényes keresztút, interaktív előadás a keltákról – mind a közösség összekovácsolódását, a hivatástudat kialakulását eredményezte. Az eucharisztikus lelkigyakorlat zárómiséjét Mayer Mihály nyugalmazott püspök atya celebrálta Urunk színeváltozásának ünnepén, mely egyben a németek ünnepi miséje is volt. Alig ért véget a ministránsok tábora, lectio divina lelkigyakorlatra, a Szentírás imádságos olvasására hívta Dr. Nyúl Viktor plébános atya az érdeklődőket. A lelkigyakorlat célja az elmélyülés a Biblia olvasásában, találkozás Istennel, egymással, önmagunkkal.

Máriagyúdi fogadalmi búcsú

Augusztus 12-én az egyházmegye fogadalmi búcsúján vehettünk részt Máriagyúdon. A szép számmal összegyűlt hívek, és a misét bemutatók között egyaránt képviselte magát Bátaszék: Viktor atya, Sümegi József diakónus, a Szent Vér kegyhely őre, és Csukor Árpád kántor, diakónus jóvoltából.

„Tábori értesítő”

Az Öröm Hangjai napközis táborokban az idei évben mintegy 150 lelkes gyermek és 35 fiatal (és régebb óta fiatal) találkozott Assisi Szent Ferenc nyomában járva, hogy együtt felfedezzék a terem-

tés csodáit, és foglalkozzanak ennek védelmével. Kézműves foglalkozásokkal, kreatív játékokkal, interaktív beszélgetésekkel, zenés énekekkel igyekeztünk elmélyülni a körülöttünk lévő világ értékeiben, és a közösség örömeiben. Tábori leckét is kaptak a gyerekek: barátságból, csapatmunkából, közösség építésből – a természeti értékek megismerésén túl. Mindezt táncokkal, énekekkel, játékokkal, vetélkedőkkel és legfőképpen együtt munkálkodva értük el, maradandó élményeket szerezve ezzel kicsinek, nagynak egyaránt.

A 10-18 éves korosztálynak több év kihagyás után került ismét megrendezésre a hittantábor Magyarhertelenden 25 fiatal és 7 segítő részvételével. A szokásos tábori kellékek: kézműveskedés, játékok, vetélkedő, akadályverseny mellett állatkerti séta Pécssett, városismereti verseny Hertelenden, strandolás, túra a Mecsekben, bátorságpróba színesítette a programot. A táborban sok időt töltött a fiatalokkal Viktor atya, és Sümegi József diakónus is tanításaikban a hivatástudatról beszélve. A tábori esték adta lehetőségeket kihasználva különleges programokban, élményekben volt része táborozónak, segítőnek egyaránt. A bekötött szemmel bátorságpróbára igyekvők egyben bizalmukat is próbára tették. Az égzengés adta aláfestő zenével a taizéi énekek is másként hatottak, a gyertyafényes gondolat-labirintus félhomályába bevillanó villámok is különlegessé tették az elgondolkodást. A kertmozi túl hűvös lett volna a tábor udvarán, így beköltözött az ebédlőbe, a táborúz melletti sütögetés, éneklés – elmaradhatatlan részeként egy tábori estének – az időjárás jóvoltából megvalósulhatott. S.J.

Kiadványunk Bátaszék város honlapján is megtalálható: WWW.BATASZEK.HU

Kvalifikációs bajnoki évad lesz megye 1-ben

Sportegyesületünk labdarúgóinak forgalmas és szorgalmas nyara volt. Játszottunk a Véménddel, Sárbogárdal, Bajával és a Tolna csapatával kétszer is. A MOL Magyar Kupában a lehetséges ellenfelek közül a legnehezebb csapatot kaptuk a pécsi PEAC személyében. A felkészülés a mérkőzésre nem volt zökkenőmentes. A Sárbogárd elleni edzőmérkőzésen Varjas Balázs lábát egy becsúszó szerelés közben eltörték így rá most hosszú pihenő vár. Több kiszemelt játékosal tárgyalunk, de klubjuk nem engedte el őket, ezért keretünk egy kicsit rövid lett a kupamérkőzésre. A meccs elején gyorsan és szerintünk jogtalanul kaptunk egy büntetőt, amit az ellenfelünk értékesített, majd a második félidőben is egy büntetéstől szereztek találatot a baranyaiak, így nem tudtuk folytatni a sorozatot.

Csapatunk az őszi szezont, az Öcsény SE-nél tölti, mert a füves pálya felújítása az öntöző berendezés és a hozzá kapcsolódó kútfúrás, öntözővíz-kiépítés miatt csúszott el. Köszönjük a Mór SE ve-

zetőinek, hogy fél évig használhattuk a létesítményt, és sok sikert kívánunk a kvalifikációs bajnoksághoz!

A megyei foci nagy átalakuláson megy keresztül. A folyamatos csapatszám csökkenése oda vezetett, hogy a tavalyi bajnokság már csonka bajnoki fordulókat hozott. A csapatvezetők alulról szervezve, egymás véleményét meghallgatva fordultak a megyei vezetéshez egy új rendszer kialakítását kérve. Ennek a mozgalomnak a Bátaszék SE Labdarúgó Szakosztálya volt a mozgató rugója és örömmel láttuk, hogy nagy ellenségekből a közös ügy hatására, összefogást és megoldást sürgető csapat-társak lettünk. A 23/24-es bajnokság őszi szakasza egy összevont bajnoki rendszer lett, amelyben egy körben mérkőznek meg a megye 1-es és a megye 2-es csapatok. Az őszi bajnokság végének az első 8 együttese tavasszal az első vonalat, a többi csapat a második vonalat fogja képviselni, és kétfordulós rendszerben megküzdi a bajnoki címért, illetve az NB

3-ba jutásért. Az ifibajnokság is összevonasra került, ahol a Tamási, Majos, Madocsa utánpótlás csapatát is láthatjuk, függetlenül attól, hogy felnőtt együttesünk nem itt indul.

A Bátaszék SE egyértelmű célja az első helyek egyikének megszerzése, és így a tavaszi bajnokságban a megye 1-es bajnoki résztvevél.

A bajnokságról, a mérkőzésekről Facebook oldalunkon, illetve az interneten az MLSZ adatbank Tolna Vármegye / kvalifikációs bajnokság részén tájékozódhatnak. *Varjas Zoltán*

BÚCSÚ

Labdarúgó Szakosztályunk, szurkolóink, támogatóink mély fájdalommal búcsúznak az elmúlt hónapban elhunyt Varga Ibolyától, Ibolya nénitől egykori szertárosunktól, aki sok éven keresztül volt családunk tagja. Soós Gézáttól, volt labdarugónktól, és id. Mesz Miklós támogatóunktól, szurkolónktól.

HÍREK AZ UTCÁBÓL

Idén is megrendeztük a Best Street Team nyári táborát. Természetesen, a legnagyobb melegben izzasztottuk magunkat a művelődési házban. Fárasztó hetet tudunk a hátunk mögött. Reggeli futás a templom körül, bemelegítés a felújított piactéren, majd pihentető reggelizés, ezután edzések és koreográfiák felváltva. Literszámba fogyott a víz, a szörp, de szerencsére, az étvágyukkal sem volt baj, mivel egész nap mozogtak. Készültek a csodás fonások, rajzok is. Kedden, szerdán már hangsúlyosabb zajlottak a reggeli események, az izomláz erősnek bizonyult. Hét közepén a könyvtár adott helyet nekünk: kézműveskedtek, színezték, pihentek. Nem szokásunk túlhajtani a táncosokat, szeretjük, ha mindenre jut idő, együtt tudnak lenni, picit jobban megismerik egymást. Csütörtökön délután hatalmas batikolási láz ütötte fel a fejét az udvarban. Szébbnél szebb pólók, zoknik, nadrágok készültek. Örömmel az arcukon mutogatták este a szülőknél a „műveket”. Sze-

rencsénkre, péntek délután még kellemes meleg volt, így a habparty sem maradhatott el. Ez alatt a hét alatt a gyerekek két csoportban táncoltak, edzettek, de esténként három csapatban versenyeztek. Akadálypályán mérhették össze a tudásukat, az egyesület nevének betűit kellett megtalálni az udvarban. Természetesen, a téstás játék sem maradhatott el, vízből gumicukrot, lisztből kekszet pecááltak ki hátra tett kézzel. Az előző évben a csapatoknak színdarabot kellett kitalálni, idén is ragaszkodtak hozzá. Részleteket láthattunk a Lármas Családból, a SpongyaBob-ból és az Oroszlánkirályból. Nagyon kreatív előadások születtek. Az utolsó napon meg-

kapták a tábori pólójukat. Délután előadták a szülőknél, amit a hét folyamán tanultak, illetve amit ők kitaláltak. Megtudhatták a napokat záró versenyek eredményét. 3 Harmadik helyen végzett a Stitch, második lett a Majmok csapata, első a Pindur Pandák. Próbáltuk a szokásos szalonnasütéssel befejezni a táborunkat, de az eső beleszólt az elképzeléseinkbe.

Bízom benne, hogy minden gyerek jól érezte magát, élményeket és barátokat is szerzett. Köszönjük a szülők felajánlását, önzetlen segítségét: Illné Irénkének a fánkot meg a lángost, Zsuzsi maminak a mosogatást, a fánksütést, no meg persze a batikolást, Horváth Jánosnak (Stoli) a pizzát. Köszönet a Lángos Büfének, hogy egész héten finomabbnál finomabb ebédet készítettek nekünk, Ambrus Tündének (Bíró Ica) a rengeteg palacsintáért, Hollósi Zsókanak, kis tanártársamnak a türelméért és a kitaratásáért. Egy újabb szuper hét emlékére. *Eszti*

Keressen bennünket a Facebookon is! [WWW.FACEBOOK.COM/BATASZEKVAROS](https://www.facebook.com/bataszekvaros)

REJTVÉNY

Előző havi helyes megfejtésünk: „Augusztus az új kenyér hava.” Augusztusi nyertesünk: **Vargáné Lukács Annamária** (Bátaszék, Őz u.), akinek gratulálunk! Nyereményét – a Bátaszéki Marketing Nonprofit Kft. jóvoltából – személyesen veheti át a Petőfi Sándor Művelődési Házban. Az alábbi rejtvényünk helyes megfejtői között is ajándékot sorsolunk ki! **Beküldési határidő: 2023. szeptember 15.** A megfejtéseket postai úton a Cikádor újság szerkesztőségébe várjuk: 7140 Bátaszék, Szent István tér 7., vagy elektronikusan a következő e-mail-címre: cikador@bataaszekert.hu (név és lakcím megjelölésével). A jótékonyság világnapjához kapcsolódik rejtvényünk. Rejtvénykészítő: Tóth Gábor

MTA-VAL KAPCSOLATOS			AZ 1980-AS OLIMPIA KABALA-MACKÓJA DÖF	ÁTMÉRŐ JELE	OKTÁV SZÉLEI!	FELÜLETET RONCSOL	ROSTÉLYOS SÜTŐ	BÚCSÚ-JÁRÓHELY A RÁBAKÖZBEN	HÁZBÓL AZ UDVARRA	SZORULÓ	PUHA FÉM KÖLTŐI SÓHAJ TELEFON, RÖVIDEN			ÁRUS A PIACON
AMERIKAI, RÖVIDEN														G
A MEGFEJTÉS ELSŐ RÉSZÉ														
ZENEI FÉLHANG TÚRA RÉSZÉ				RÖVIDEBB KÖLTEMÉNY								KETTŐS BETŰ		
ANGOL UNCIA				BORÍTÓ									MACSKA-KÖRÖM	
					CIPRUSI VÁLTÓPÉNZ VOLT (EZRED) SÚLYARÁNY, RÖVIDEN				MÁSKÉNT, MÁS NÉVVEL NAGYDOROG HATÁRAI!					
		RÓZA MÁSKÉPP									HIÁNYZÓ DÍSZ!			
		SZŐLŐ-NEDŰ									SZLOVÁK FOLYÓ			
BETŰ KIEJTVE			... MAY; NÉMET ÍRÓ					CSAVAROS ESZŰ EMBER					EZ	
GOMBA-SZELET!			CSODÁLKOZÁS SZAVA										ÉRTÉKE-SÍTÉSI	
GÖRÖG NÉPTÖRZS										SOK HATÁROZÓ-SZÓ ELEKTRON-VOLT				
GRÍZ														
DECIMÉTER														
		MAGYAR GK.JELZÉS FÖLDES LÁSZLÓ MŰVÉSZNEVE												
TE ÉS ÉN	BETŰ KIEJTVE A MEGFEJTÉS FOLYTATÁSA									BARÁZDA	PALINDROM FÉRFINÉV			
										NÉMET VÁROS	EGÉSZ KEZDETE!			
FA-HUSÁNG				KOBOLD	FÉMES ÁSVÁNY	AJÁNLOTT JELZÉS LEVÉLEN	RÉSZBEN LEFŐZI!	GERLE, NÉPIES SZÓVAL	VÉLEMÉNYT ELFOGAD					
									MOLL HANGSOR					
LÁBVÉGI!			VIPERA BÉ-NÍTŐ SZERVE										SAINT, RÖVIDEN	
			KISEBB-NAGYOBB KÖRNYÉK										EGYIPTOMI LABDARÚGÓ (MOHAMED)	
ÍZELTLÁBÚ						JÉGGÉ FAGYOTT HÓ					NÉMET SZEMÉLYES NÉVMÁS AZ ÖT-TŐ EGYIKE			
						CSENDES								
RÓMAI EZER SZÉLRŐL ÍVELŐ		HÜVELYK ANGOLUL					VONALZÓ, EGYENES						VÉGÉN ÜLI!	
DUPLÁN: JÁTEK		TÖRÖK FÉRFINÉV					LENGYEL SCI-FI ÍRÓ (STANISLAW)						DEBRECENI TORNA EGYLET	
					ÉPPEH HOGY					ROLÁD EGYNEMŰI BETŰI				A MŰLT IDŐ EGYIK JELE
				ALBÁN HATÁR!						MÉTER-TONNA				
					... BALDWIN; USA-BELI FILMSZÍNÉS				AVÉGETT					
				ÜVEG					GRAMM					
FASORRAL SZEGÉ-LYEZETT SÉTÁLO-UTCA	Y													

Kiadványunk Bátaszék város honlapján is megtalálható: WWW.BATASZEK.HU

GOLD CAR AUTÓSISKOLA

GÉPJÁRMŰVEZETŐI TANFOLYAM

Az autóbusz kivételével minden járműkategóriában!
Bátaszék, Dolina u. 9.

Az e-learning tanfolyamra regisztrációs telefonszám: **70/361-9485**

Gerhát János iskolavezető, szakoktató

06-70/312-0748 • 06-74/491-909 • e-mail: gerhat@tolna.net

Tájékozódjon autósiskolánkról az interneten:

www.goldcarautosiskola.hu

Felnőttképzést folytató intézmény 17-0014-06 számon van nyilvántartva.

2023. II. negyedévi mutatószámok: „B” kategória: VSM elmélet: 61,54 %. VSM forgalom: 53,85 %. ÁKÓ: nincs adat.
KK: nincs adat. „AM”, „A1”, „A2”, „A”, „BE”, „C”, „CE” kategória: nincs adat.

HÁZASSÁGKÖTÉS

Kindlein Gábor (Tolna) – Hodoba Dóra (Tolna)
Modok István (Bátaszék) – Szemelácz Krisztina (Báta)

SZÜLETÉSEK

László Erik Nimród 08.07.

GYÁSZHÍR

Tillmann Ferenc János 1941
Várda Antalné Huszár Erzsébet 1941
Buzás Istvánné Kerekes Mária 1942
Schifrig László 1956
Kömüves Béla 1945
Balázs Zoltánné Varga Ibolya Julianna 1961

TANYA ELADÓ

Bátaszék külterületén, a kövesdi buszmegálló felett,
1172 m²-en lévő szőlő tanyával, (áram van) eladó!

Érdeklődni a következő telefonszámon lehet: **+36 20 314 1844**

Molnár Optika 7140 Bátaszék, Budai u. 19. • www.molnaroptika.hu

Molnár Réka optometrista és kontaktológus
Molnár Péter látszerész mester

Lásson tisztán
2023-ban is!

LÁTÁSVIZSGÁLATI IDŐPONTKÉRÉS: **06-74/492-451** • **06-30/477-1501**

online: **www.molnaroptika.hu**

Nálunk a látás
megfizethető!

ÉTLAP 2023. október

Bátaszéki Mikrotérségi Óvoda,
Bölcsőde és Konyha konyhai egység
7140 Bátaszék, Budai u. 11.

Állandó kínálatunk hétfőtől csütörtökig: **C menü (rántott csirkemell hasábburgonyával)**
igényelhető az adott napon reggel 9 óráig a 74/999-801 vagy a 74/999-810-es telefonszámon.
Ára csomagolással együtt **1576 Ft/adag. Az étel 11:30-tól vihető el.**

Információ: 74/591-400; 74/999-801; 74/999-810, e-mail: iskolaebed@gmail.com
A megrendelt menü kifizetése minden hónap 10-től 17-ig előre történik.
Menü ára: bruttó 1 576 Ft/adag.

Napok	Hétfő		Kedd		Szerda		Csütörtök		Péntek	
	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B
02–06-ig	Karálábéleves		Tojás leves		Zöldsegregmleves		Lencseleves		Tárkonyos csirkeraguleves	
	Borsos sertéstokány, rizsszem tészta	Sertésszelet Dubarry módra, bulgur	Rakott kelkáposzta	Hagymás-rostélyos sertéshúsból, steak burgonya	Rántott csirkemell, zöldborsó-főzelék, gyümölcs	Halfasirt, mexikói saláta, gyümölcs	Sült csirkemáj, burgonyapüré	Grill sajt, amerikai káposztasaláta, rizs	Almás pite	Ízes derelye
09–13-ig	Lebbenszeles		Daragaluska leves		Paradicsomleves		Eperkrémleves		Gulyásleves	
	Virslí, spenót	Rántott karfiol, rizs, tartármártás	Bolognai spagetti	Cigánypecsenye, hasábburgonya	Sült csirke, brazilfőzelék, gyümölcs	Ravioli, sajtmártás, gyümölcs	Citromos halfilé, bulgur	Zöldborsó csirkebrassói	Tejberizs	Mákosguba
16–20-ig	Kiskocka leves		Csontleves		Meggyleves		Zöldbableves		Sárgaborsó gulyás	
	Csikós tokány, rizs	Mediterrán zöldséges csirkecomb	Fokhagymás sertéssült, burgonyafőzelék	Sörben sült pulykacomb-filé, saláta joghurtos öntettel, rizs	Marhapörkölt, tarhonya, gyümölcs	Rostonsült csirkemellcsikok, fűszervajz cukkinipüré, gyümölcs	Füstölt, főtt tarja, lencsefőzelék	Disznótoros, párolt káposzta, tört burgonya	Szilvas gombóc	Túrós batyu
23–27-ig			Karfiolleves		Húsleves		Zöldborsó leves		Bableves füstölt hússal	
			Csirkemájás rizottó	Rántott sertésszelet, lilahagymás lencsesaláta	Főtt hús, paradicsom-mártás, burgonya, gyümölcs	Füstölt sajtos rakott brokkoli csirkemellel, gyümölcs	Rántott halfilé, párolt kukoricas rizs	Csülök Pékné módra	Mákos-diós kalács	Hagymás-baconos nudli
30–31-ig	Zellerkrém leves		Tejfölös burgonyaleves							
	Vadas marhaszelet, szálvétágombóc	Chilis bab	Mustáros csirkemell, rizs	Gyros-tál						

Az ételváltoztatás jogát fenntartjuk.

JÓ ÉTVÁGYAT KÍVÁNUNK!

Lampek-Bognár Zsuzsanna ételmezei-vezető

BÁTASZÉK VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK LAPJA • Megjelenik 2500 példányban. • Felelős kiadó és szerkesztő: **BENCZE DIÁNA** • Kiadja: **BÁTASZÉKÉRT MARKETING NON-PROFIT KFT.** • A szerkesztőség címe: 7140 Bátaszék, Szent István tér 7. • Telefon: +36 74 493 690, +36 30 701 2638. • E-mail: cikador@bataaszekert.hu • Nyomdai munkálatok: a Séd Nyomda, Szekszárd • Tel.: +36 74 529 950 ISSN: 14168065

BÁTASZÉKÉRT
Marketing Nonprofit Kft.

